

HÍREK KÖZLEMÉNYEK

OKTATÁS

Az OMKDK Könyvtárosképző Szaktanfolyam levelező tagozatán 1970. április 14-16. között tartottuk a képesítővizsgákat az V. félévet sikerrel befejező 34 hallgató részére.

A képesítővizsga átlageredményét az alábbiakban ismertetjük:

kitűnő	...	--
jeles	...	7 fő
jó	...	22 "
közepes	...	4 "
elégséges	...	--
elégtelen	...	1 "

Vizsgázott összesen 34 fő

Szakképesítést nyert 33 fő

/29 fő műszaki és természettudományi könyvtáros, 4 fő a mezőgazdasági könyvtári hálózat területén dolgozik./

S₃S

Az OMKDK Könyvtárosképző Szaktanfolyam e s t i tagozatán 1970. június hó folyamán tartottuk a félévi vizsgákat.

Az I. félévre beiratkozott 39 hallgató átlageredményét az alábbiakban ismertetjük:

kitűnő	1 fő
jeles	5 "
jó	16 "
közepes	4 "
elégséges	- "
elégtelen	9 "

Vizsgázott összesen: ..... 35 fő

Halasztott ..... 4 "

Az elégtelen eredményt felmutató hallgatók utóvizsgáit f.év szeptember első felében tartjuk.

S_{SS}

Alapfoku vizsgák

A kohó- és gépipar területén dolgozó részfoglalkozású könyvtárosok részére 1970. június 15-16-án a KGM Műszaki Tudományos Tájékoztató Intézet az OMKDK közreműködésével alapfoku könyvtárosi vizsgákat szervezett.

Az oktatást két konzultáció előzte meg, amelyen az OMKDK és a KGM MTTI munkatársai a tananyag aktuális vagy problematikus részeiről tartottak előadásokat.

Nagyban elősegítette az oktatás hatékonyságát és a vizsgák eredményességét, hogy a KGM MTTI a minimum-vizsgákat megelőzően cimleírási és osztályozási tanfolyamot szervezett, melyen a minimum-vizsgára jelentkező könyvtárosok is részt vettek. Így a kétféle oktatás egymáshoz tematikusan is jól kapcsolódott. A kétnapos vizsgán 26 könyvtáros jelent meg. A vizsgaeredmények a következők:

Az OMKDK Könyvtárosképző Szaktanfolyam e s t i tagozatán 1970. június hó folyamán tartottuk a félévi vizsgákat.

Az I. félévre beiratkozott 39 hallgató átlageredményét az alábbiakban ismertetjük:

kitűnő	1 fő
jeles	5 "
jó	16 "
közepes	4 "
elégséges	- "
elégtelen	9 "

Vizsgázott összesen: ..... 35 fő

Halasztott ..... 4 "

Az elégtelen eredményt felmutató hallgatók utóvizsgáit f.év szeptember első felében tartjuk.

S_SS

Alapfoku vizsgák

A kohó- és gépípar területén dolgozó részfoglalkozású könyvtárosok részére 1970. június 15-16-án a KGM Műszaki Tudományos Tájékoztató Intézet az OMKDK közreműködésével alapfoku könyvtárosi vizsgákat szervezett.

Az oktatást két konzultáció előzte meg, amelyen az OMKDK és a KGM MTTI munkatársai a tananyag aktuális vagy problematikus részeiről tartottak előadásokat.

Nagyban elősegítette az oktatás hatékonyságát és a vizsgák eredményességét, hogy a KGM MTTI a minimum-vizsgákat megelőzően címleírási és osztályozási tanfolyamot szervezett, melyen a minimum-vizsgára jelentkező könyvtárosok is részt vettek. Így a kétféle oktatás egymáshoz tematikusan is jól kapcsolódott. A kétnapos vizsgán 26 könyvtáros jelent meg. A vizsgaeredmények a következők:

jelen	7 fő
jó	6 "
közepes	10 "
elégseges	2 "
elégtelen	1 "
Összesen:	<u>26 fő,</u>

így 25 könyvtáros nyert alapfoku szakképesítést.

S_SS

OMKDK tájékoztatási céltanfolyam

Az Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ a Kézi lyukkártyák alkalmazása a tájékoztatásban címmel 1970. április 20-24., május 4-8. és május 26-30. között három ötnapos, 20 óras tájékoztatási céltanfolyamot szervezett.

A tanfolyam tematikája a következő volt:

Kézi lyukkártyák az információfeldolgozási és -visszakeresési munkában.

Kézi lyukkártyák fajtái, jellemzésük; a lyukkártya-rendszerek technikai eszközei.

Osztályozási problémák a kézi lyukkártya-rendszereknél. I.r. Általános elvek, az indexelés, osztályozás főbb fogalmai és irányai.

Osztályozási problémák a kézi lyukkártya-rendszereknél. II.r. Hierarchikus osztályozás, mellérendelő osztályozás, deskriptor, tezausz stb.

Dokumentumok feldolgozása koordinált indexeléssel.

A kódalkotás matematikai problémái.

Válogató kód-típusok perem- és réslyukkártyákon, direkt kód, igen-nem kód, kombinációs kódok, 1-2-4-7-es kód, szuperpozíció stb.

Peremlyukkártya- és réslyukkártya-rendszerek. Kódalkotás gyakorlása, példák megoldása.

Fénylyukkártya I.r.

Fénylyukkártyás rendszer kidolgozása.

jéles	7 fő
jó	6 "
közepes	10 "
elégséges	2 "
elégtelen	1 "
Összesen:	26 fő,

így 25 könyvtáros nyert alapfoku szakképesítést.

SSS

OMKDK tájékoztatási céltanfolyam

Az Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ a Kézi lyukkártyák alkalmazása a tájékoztatásban címmel 1970. április 20-24., május 4-8. és május 26-30. között három ötnapos, 20 óras tájékoztatási céltanfolyamot szervezett.

A tanfolyam tematikája a következő volt:

Kézi lyukkártyák az információfeldolgozási és -visszakeresési munkában.

Kézi lyukkártyák fajtái, jellemzésük; a lyukkártya-rendszerek technikai eszközei.

Osztályozási problémák a kézi lyukkártya-rendszereknél. I.r. Általános elvek, az indexelés, osztályozás főbb fogalmai és irányai.

Osztályozási problémák a kézi lyukkártya-rendszereknél. II.r. Hierarchikus osztályozás, mellérendelő osztályozás, deskriptor, tezaurusz stb.

Dokumentumok feldolgozása koordinált indexeléssel.

A kódalkotás matematikai problémái.

Válogató kód-típusok perem- és réslyukkártyákon, direkt kód, igen-nem kód, kombinációs kódok, 1-2-4-7-es kód, szuperpozíció stb.

Peremlyukkártya- és réslyukkártya-rendszerek. Kódalkotás gyakorlása, példák megoldása.

Fénylyukkártya I.r.

Fénylyukkártyás rendszer kidolgozása.

II.r. A fénylyukkártyák alkalmazási területei, gyakorlatok a fénylyukkártyákkal.

Konzultáció.

A három tanfolyamra 95 hallgató jelentkezett, elsősorban a műszaki-gazdasági, piaci tájékoztatás területéről, de jelentkeztek a vállalati adattárolás, -visszakeresés problémáival foglalkozó munkatársak is.

S_SS

TAPASZTALATCSERE

Műszaki könyvtárosok és megyei könyvtárosok megbeszélése Tatabányán

A Komárom megyei ipari vállalatok műszaki könyvtárosai eddig kialakult együttműködésének továbbfejlesztése céljából a Megyei Könyvtár 1970. április 20-án tapasztalatcsere tanácskozást rendezett. Itt szó volt

az együttműködés eddigi tapasztalatairól,

az 1970-re megrendelt idegen nyelvű szakfolyóirat lelőhely-katalógus hasznosításáról,

a mikrofilmek könyvtári hasznosságáról,

az idegen nyelvű szakkönyvek központi /megyei/ katalógusának felállításáról.

A 14 vállalat könyvtárosai közül kilencen jelentek meg.

A találkozón nemcsak a fenti témákban alakult ki egységes és kedvező vélemény, de számos olyan szakmai és jogi kérdés is felvetődött, ami a tapasztaltabb kollégák segítségével nyerhet megoldást.

A tanácskozás határozata:

szerző és címrendszó szerinti katalógust építenek ki a Megyei Könyvtárban minden 1970-től beszerzett idegen nyelvű szakkönyvről;

a könyveket egyéni elbírálás után kölcsönzik, vagy a helybenolvasást biztosítják;

a vállalati műszaki könyvtárak vállalataik történetét összefoglaló írásokkal segítik a Megyei Könyvtárat.

S_SS

II.r. A fénylyukkártyák alkalmazási területei, gyakorlatok a fénylyukkártyákkal.

Konzultáció.

A három tanfolyamra 95 hallgató jelentkezett, elsősorban a műszaki-gazdasági, piaci tájékoztatás területéről, de jelentkeztek a vállalati adattárolás, -visszakeresés problémáival foglalkozó munkatársak is.

S_SS

TAPASZTALATCSERE|

Műszaki könyvtárosok és megyei könyvtárosok megbeszélése

Tatabányán

A Komárom megyei ipari vállalatok műszaki könyvtárosai eddig kialakult együttműködésének továbbfejlesztése céljából a Megyei Könyvtár 1970. április 20-án tapasztalatcsere tanácskozást rendezett. Itt szó volt

az együttműködés eddigi tapasztalatairól,

az 1970-re megrendelt idegen nyelvű szakfolyóirat lelőhely-katalógus hasznosításáról,

a mikrofilmek könyvtári hasznosságáról,

az idegen nyelvű szakkönyvek központi /megyei/ katalógusának felállításáról.

A 14 vállalat könyvtárosai közül kilencen jelentek meg.

A találkozón nemcsak a fenti témákban alakult ki egységes és kedvező vélemény, de számos olyan szakmai és jogi kérdés is felvetődött, ami a tapasztaltabb kollégák segítségével nyerhet megoldást.

A tanácskozás határozata:

szerző és címrendszór szerinti katalógust építenek ki a Megyei Könyvtárban minden 1970-től beszerzett idegen nyelvű szakkönyvről;

a könyveket egyéni elbírálás után kölcsönzik, vagy a helybenolvasást biztosítják;

a vállalati műszaki könyvtárak vállalataik történetét összefoglaló írásokkal segítik a Megyei Könyvtárat.

S_SS

Kedves Olvasóink!

Az Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ /OMKDK/ Fejlesztési és Szervezési Igazgatósága keretében működő Módszertani Kiadványok Szerkesztősége kiadásában évek óta megjelenik két sorozati kiadvány:

OMKDK MÓDSZERTANI KIADVÁNYOK /MK/

A TUDOMÁNYOS TÁJÉKOZTATÁS ELMÉLETE ÉS GYAKORLATA /TTEGY/

Az előbbi a tájékoztatási szakemberek, dokumentalisták, műszaki könyvtárosok stb. számára fontos gyakorlati-módszertani kérdésekkel - pl. kézi lyukkártyák, reprográfia, audio-vizuális technika - foglalkozik. Az utóbbi főleg elvi vonatkozású - pl. tezauszkesztítés, információkeresés, a dokumentáció nyelvészeti problémái stb. - tanulmányokból áll.

E sorozati kiadványok egy-egy száma egy szerző önálló tanulmánya vagy többszerzős mű. Évenként 3-4 kötet jelenik meg, terjedelmük kb. 5-12 szerzői iv.

Célunk olyan távlati tématervek összeállítása, illetve olyan tartalmu, témájú kiadványok megjelentetése, amelyek további és még hathatósabb módszertani segítséget nyújtanak a műszaki-gazdasági szakirodalmi tájékoztatás, a szakkönyvtárügy és az ezekhez kapcsolódó különböző szakterületeken működő szakemberek részére, illetve a legnagyobb érdeklődésre számot tartó fejlesztési eredményeket ismertetik.

Kérjük ezért t. Olvasóinkat, írják meg, milyen témákat javasolnak az említett két sorozatban önálló tanulmányként való feldolgozásra és kiadásra /kérjük legalább 2-3 körülhatárolt téma megadását/ és ezzel segítsenek bennünket e célkitűzésünk minél jobb teljesítésében.

Szándékunkban áll ankét rendezése a javasolt témák megbeszélésére és a tapasztalatok megvitatására.

1. Az alábbiakban felsoroljuk az OMKDK MÓDSZERTANI KIADVÁNYOK /MK/, korábban az OMKDK MÓDSZERTANI KIADVÁNYSOROZATA /MKS/ sorozatban eddig megjelent tanulmányokat.

Műszaki könyvtár - Műszaki fejlesztés /MKS 61/1/

Műszaki tájékoztató szolgálat a vállalatban. /Szerk.: Györe Pál/
/MKS 61/2/

CSENDES Béla: Dokumentáció és vállalati dokumentáció a főbb tőkés országokban /MKS 61/3/

CZILLINGER József: A vállalati irodalom szolgáltatásának megszervezése /MKS 61/4/

Tájékoztató a nagyobb ipari szakkönyvtárakról /MKS 61/5/

CSENDES Béla: A dokumentáció gazdaságossága /MKS 65/1-2/

Tájékoztató munka a tudományos kutatóintézetekben, szerkesztő irodákban és vállalatoknál /MKS 65/3/

PATEK Ferenc: A műszaki-tudományos tájékoztatás dinamikája /MK 23/

GARA Andor: Korszerű mikrofilmtechnika /MK 24/

TOMBOR Tibor: Vállalati és kutatóintézeti műszaki könyvtárak tervezése /MK 25/

VÁSÁRHELYI Pál: A könyvtári munka gépesítése /MK 26/

BALÁZS Sándor - HORVÁTH Tibor: Kézi lyukkártyák a szakirodalmi tájékoztatásban /MK 27/

DUZS János - FÜRJES József: Audio-vizuális technika - Műszaki információ /MK 28-29/

TOMBOR Tibor: A könyvtári állomány kötetése és javítása /MK 30/

SCHIFF Ervin: A lyukszalag-technika alkalmazása a tájékoztatási és könyvtári munkában /MK 33/

TOMBOR Tibor: Könyvtárak gépesített anyagmozgatása /MK 34/

2. Az alábbiakban felsoroljuk A TUDOMÁNYOS TÁJÉKOZTATÁS ELMÉLETE ÉS GYAKORLATA /TTEGY/, korábban IDŐSZERŰ MŰSZAKI DOKUMENTÁCIÓS KÉRDÉSEK /IMDK/ sorozatban eddig megjelent tanulmányokat.

VINCE Pálné: Hazai és külföldi időszakos műszaki dokumentációs kiadványok /IMDK 60/1/

HOVÁNYI Gábor: Elektronikus digitális számológépek a dokumentációban /IMDK 63/2/

Gépi fordítás. Algoritmusok orosz nyelvű szövegek elemzésére. /IMDK 63/3-4/

SZALAI Sándor: Gépi kivonatkészítés /IMDK 63/5/

PAPP Ferenc: Matematikai nyelvészet és gépi fordítás a Szovjetunióban /IMDK 64/6/

Felsőfokú dokumentációs tanfolyamok a Szovjetunióban /IMDK 64/7/

INFOGA Szimpózium előadások tézisei /TTEGY 8/

Gépi lyukkártyákkal végzett munkák a magyarországi műszaki tájékoztatásban /TTEGY 9/

A dokumentáció nyelvészeti kérdései I. /Szerk.: Varga Dénes/
/TTEGY 10/

Nyelvfeldolgozás és dokumentáció. /Szerk.: Szépe György/
/TTEGY 11/

PETŐFI S. János: A tezaurusz-kérdés jelenlegi helyzete különös tekintettel a tudományos, műszaki-gazdasági tájékoztatásra /TTEGY 12/

KIEFER Ferenc: Mondattani-szemantikai tanulmányok /TTEGY 13-14/

VARGA Dénes: Információs tezauruszok készítésének módszertana /TTEGY 15/

OMKDK

Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ

MÓDSZERTANI
KIADVÁNYOK

ELMÉLETI ÉS
KÖNYVTÁRI
GÉPESÍTETT
ANYAGMOZGATÁSA

34

1970. július 15. - 1970. július 15. - 1970. július 15.
Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ
1051 Budapest, Városligeti körút 11. - 1121 Budapest, Városligeti körút 11.

OMKDK

Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ

A TUDOMÁNYOS TÁJÉKOZTATÁS
ELMÉLETE ÉS GYAKORLATA

VARGA DÉNES
INFORMÁCIÓS
TEZAUROSZOK
KÉSZÍTÉSÉNEK
MÓDSZERTANA

CONTENTS AND SUMMARIES IN ENGLISH
INHALT UND ZUSAMMENFASSUNGEN IN DEUTSCHER SPRACHE

15